

Guide: Drivkrafternas betydelse för motivationen

För att du ska hitta jobbet som passar dig bäst, där du trivs och kommer till din rätt är det flera olika faktorer gällande dig som du bör vara medveten om: dina främsta styrkor och talanger, dina intressen, din beteendestil och dina värderingar. Dessutom bör du vara klar över vilka som är dina starkaste drivkrafter så du vet vad som motiverar dig och vad du tycker är viktigt.

När du är klar över det kan du lättare avgöra om arbetsplatsen du söker eller är på stödjer dina drivkrafter. Drivkrafter är attityder till saker och ting och hjälper oss att definiera vilka vi är och vad som får oss att må bra. Överensstämmer dina attityder med organisationens så ökar möjligheterna att du kommer att trivas.

Olika drivkrafter - vilka är dina?

Kunskap: har du kunskap som drivkraft är du huvudsakligen intresserad av att upptäcka och söka efter fakta och information. Du intar gärna en "tänkande" hållning och bortser oftast från ett föremåls skönhet, praktiska nytta eller ekonomiska värde. Du vill observera och förstå sammanhang. Du kanske drivs av att bli sedd och tillfrågad som en expert inom något område.

Ekonomisk: har du en stark ekonomisk drivkraft har du ett stort intresse för pengar. Du är inriktad på vad som är lönsamt och vill ha ekonomisk avkastning på gjorda investeringar i tid och pengar. Du strävar efter den trygghet som ekonomiska tillgångar innebär. Du kan ha ett behov av att överträffa andra när det gäller ekonomiska och materiella tillgångar.

Självförverkligande: du har ett starkt intresse för personlig utveckling och välbefinnande. Du värdesätter miljöer som ger utrymme för kreativitet och nytänkande. Du vill ha utrymme att pröva egna eller andras idéer. Inre reflektion och återkoppling är en naturlig arbetsmetod. Du uppskattar omgivningar som ger tid och utrymme för detta.

Praktisk: du uppskattar det handfasta skapandet och ett klokt utnyttjande av resurser. Tillverka och skapa är nyckelbegrepp i den här drivkraften. Du har blick för sådant som kan komma till nytta och vara praktiskt användbart. Du är troligen händig och har förmåga att starta, driva och färdigställa projekt. Du vill gärna visa andra vad du har tillverkat och skapat.

Omtanke: du är intresserad av andra människor, deras samspel och välmående. Andra uppfattar dig som vänlig, sympatisk och osjälvisk. Du är ibland villig att avstå från egen vinning om det visar sig att ett beslut är eller kan vara förlustbringande för en medmänniska. Du kan uppleva personer med drivkrafter som *kunskap, praktisk och makt - inflytande* som likgiltiga och okänsliga.

Makt-inflytande: du söker kontroll och makt. Behovet av kontroll kan vara av olika natur, dels självkontroll men också kontroll över andra. Du söker personlig makt, inflytande och berömmelse. Att förstå spelets regler och ha god kontakt med inflytelserika personer är ofta viktigt. Du vill ha kontroll över viktiga beslut och hur och när resurser ska användas.

Etisk-moralisk: du har ett utpräglat känsla för rättvisa. Detta kan ta sig uttryck som att vilja arbeta i organisationer med tydliga strukturer, regler och gemensamma normer och värderingar. Du har en vilja att stödja de "goda krafterna" i verksamheten eller samhället i stort. Du har ett överordnat värdesystem för vad som är "rätt och fel".

Frågor och svar

1. Hur många drivkrafter kan jag ha?

Det är sällan så att man bara har en enda drivkraft till 100 % och 0 % av de övriga. En till tre drivkrafter brukar dominera men oftast finns det en liten andel av alla drivkrafter hos de flesta av oss.

En drivkraft kan ju användas t.ex för att kunna få utlopp för en annan. Drivkraften "makt-inflytande"

kan ju möjliggöra att jag får chans att påverka så att vi t.ex blir mer omtänksamma eller ekonomiska.

2. Vad gör att det är viktigt att känna till drivkrafterna?

Drivkrafter är attityder och de ger kunskap och även mening. De hjälper oss att uttrycka oss själva. De hjälper oss att definiera vilka vi är och får oss därigenom att må bra. Genom att känna till vad som får oss att må bra är det lättare att välja ett arbete eller ett sammanhang som passar den jag är. Jag blir mer styrd av den jag är och det jag tycker är viktigt än vad andra tycker eller vad som anses rätt.

Om jag leder andra kan jag försöka skapa en miljö och agera på ett sätt som stämmer överens med medarbetarnas drivkrafter.

3. Kan drivkrafter överanvändas och vad händer då?

Drivkrafter kan, precis som styrkor, användas på fel sätt eller överanvändas. Det är viktigt att vara medveten om när det kan hända och vilka mina vanligaste fallgropar är. Exempel på överanvändning är när ekonomisk drivkraft leder till att för mycket tid läggs på att hitta den optimala affären, eller när makt-inflytande tar åt sig äran av andras insatser. Praktisk drivkraft kan om den överanvänds bli krävande och dominant, en "slavdrivare".

4. Syns drivkraften på samma sätt hos alla som har den?

Nej, drivkrafterna kommer till uttryck på lite olika sätt beroende på vilken beteendestil man har. Om vi t.ex tar drivkraften *självförverkligande* så kan den se ut på olika sätt:

För en drivande, dominant person handlar det om att utmana sig själv och sina gränser samt att verka för kompetensutveckling.

För en person som har stilen inflytande/inspirerande så syns drivkraften som att vilja vara i en kreativ miljö där det finns chans till nytänkande och testa idéer.

För en person fokuserad på relationer/stabilitet handlar det om att verka för de mänskliga aspekterna livet. För de mer analytiskt lagda så kan drivkraften synas som en vilja att utveckla något till fulländning.

Checklista "Drivkrafter"

- Fundera på tillfällena då du trivs bra respektive dåligt. Checka av mot listan med drivkrafter, kan du se vilka drivkrafter som behöver få näring för att du ska må bra?

- Det är viktigt att förstå vilka de främsta drivkrafterna är, både dina egna och organisationens. Om de matchar så finns goda chanser till att du kommer att trivas.

- Drivkrafterna syns på olika sätt hos olika personer beroende på vilken beteendestil de har. Ta gärna reda på vilken din beteendestil är med hjälp av något test. Resultatet hjälper dig att förstå hur du kan uppfattas och vilka fallgropar som kan finnas för dig.